

aluminij

Ljudska in študijska knjižnica
Trg svobode 1
62250 Ptuj

GLASILO TOVARNE

KIDRIČEVO

Že nekaj časa si sledijo obdobja zatišja in obdobja večjega medijskega zanimanja za TGA, ki je v glavnem še vedno kamen spotike (predvsem nekaterim strankam), za nepoznavalce aluminijske industrije pa tudi onesnaževalec okolja, požeruh električne energije, glavni krivec za tegobe majhnih gospodinjstev, ki ga je treba čimprej "pospraviti".

Tako nastopamo v političnih igricah, čeprav so nam strokovnjaki določili drugačno vlogo. Tudi zadnja študija inštituta za ekonomske raziskave iz Ljubljane je pokazala, da bi bilo TGA nesmiselno zapreti. Toda v platičnem prostoru še vedno prevladujejo različni interesi in vlada še vedno nima nacionalnega programa, zato ostaja usoda TGA negotova. In ne le TGA, sem sodi tudi vsa reproveriga.

Prav o tem so se 10. februarja pogovarjali v TGA predstavniki svobodnih sindikatov Slovenije s predsednikom Dušanom Semoličem na čelu, predstavnik republiškega odbora SKEI, predstavniki svobodnih sindikatov ptujske in bistriške občine, podpredsednik slovenske vlade dr. Andrej Ocvirk, vodstvi obeh podjetij in Uniala.

Sindikati so opozorili, da ne morejo več dovoliti, da bi se množici brezposelnih, ki šteje več kot 92 tisoč delavcev, pridružili še novi. Kot je poudaril Dušan Semolič, bo sindikat z vso silo pritisnil na tiste, ki imajo moč odločanja, torej na vlado, kajti veliko ljudi je na robu preživetja in pri takšnem nadaljevanju politike se kmalu tudi socialnim nemirom ne bo mogoče izogniti.

In za kakšno razvojno strategijo TGA se zavzema podpredsednik slovenske vlade.

(Nadaljevanje na 3. strani)

Predsednik Svobodnih sindikatov Slovenije Dušan Semolič in podpredsednik slovenske vlade dr. Andrej Ocvirk na obisku v TGA

Značilnosti proizvodnje aluminija v letu 1991

V navadi je, da ob koncu leta naredimo pregled, kaj in kako smo opravili neko delo. Prav zato sem povabila k pogovoru vodjo delovne enote Proizvodnja aluminija Iva Ercegovića, ki mi je razčlenil osnovne značilnosti proizvodnje v posameznih obratih.

ANODE

"Proizvodnja zalitih anodnih kompletov je znašala okoli 43.500 ton pri povprečni obremenitvi mešalca 9,3 t/h. Na ta način smo zadostili planu in potrebam elektroliz. Zaradi pogostih okvar na liniji sestavljalnice je bila nekajkrat motena oskrba elektroliz z anodami.

Delež škarta je v povprečju manjši od planiranega. Kvaliteta anod (gledano skozi laboratorijske analize) variira, toda v povprečju je dobra. Resnejši problemi z anodami so se pokazali v elektrolizi B v obdobju avgust — oktober, kar je povzročilo relativen padec proizvodnih rezultatov. V elektrolizi C ni bilo opaziti večjih problemov na račun kakovosti anod, kar je razvidno iz priložene tabele — klub 180

Kljub objektivnim težavam (granulacija, tehtnice, uporaba sekundarnih surovin, čiščenje palic, čepi itd) smo morali poostri disciplino pri spremljanju anod in izboljšati koordinacijo z elektrolizama, kar se je pokazalo za koristno.

(Nadaljevanje s 1. strani)

"Razvojna strategija je bila zapisana že na začetku gradnje elektrolize C. Vse študije o njej so še vedno veljavne. Na osnovi njih je bila izpeljana investicijska. Res je, da so se spremenili ekonomski pogoji in tudi mednarodni tržni pogoji, zato so se težave poglobile, kar bo treba prevladati. Zato trdim, naj se v reševanju TGA vključi celotna reproveriga, ne le Kidričevo."

Politika ne bo zaprla TGA, meni dr. Andrej Ocvirk, ki je prepričan tudi v to, da le majhne obratovalnice ne bodo rešile slovenskega gospodarstva "Potrebna so tudi velika podjetja, kajti v njih bodo nastajala nova delovna mesta, ki morajo biti boljša za ta strukturni prostor."

	Kvaliteta anod za elektrolizo C	Svetovno povprečje
Navidezna gostota kg/dm ³	1,59	1,55
Električna upornost ohm m/mm ²	55,23	55,26
Vsebnost pepela %	0,35	0,62
Število napak na anodah na peč/mesec	1,50	2,99

ELEKTROLIZE

Proizvodnja elektroliz B in C znaša 76.762 ton, vključno z elektrolizo A pa 81.235 ton primarnega aluminija.

Vsi proizvodno tehnološki parametri so boljši od planiranih, čeprav so nas spremljale dokajšnje težave. Iz podatkov je razvidno, da elektroliza B dela na meji možnega, tako da so se rezultati zelo približali rezultatom elektrolize C.

V elektrolizi C beležimo nekoliko večjo porabo električne energije v primerjavi s prejšnjim letom, kar je posledica

aprilskih dogodkov. Na podoben odstopanja lahko računamo tudi v bodoče in je bistveno, kako jih reševati. Očitno smo se takrat dobro obnesli, ker smo se s končnimi letnimi rezultati izenačili z najboljšimi svetovnimi proizvajalci. Pri rezultatih elektrolize C moramo poudariti, da gre za celotno verigo od dobrih surovin, dobrega vzdrževanja in kavalitete dela, kajti vse te elemente primerjamo (testiramo) po navodilih Kluba 180 in ti dokumenti nedvoumno potrjujejo visoko raven.

	Proizvodnja ton	Tokovni izkoristek %	Poraba energije kWh/kg Al	Energetski izkoristek %	Čistost aluminija %	
					Si	Fe
B	36.069	90,03	13.998	46,22	0,03	0,10
C	40.079	94,92	13.291	48,37	0,02	0,10
Svetovno povprečje		94,36	13.318	47,75	0,038	0,107

LIVARNE

V livarnah smo vključno s pretapljanjem proizvedli skoraj 86.000 ton aluminija.

Za delo v livarnah lahko poudarimo dve značilnosti:

— reševanje kvalitete aluminija,

— priprava sistema spremljanja proizvodnje in zagotavljanja kakovosti.

Večji del leta smo se trudili doseči konstantno kvaliteto in zmanjšati škart. V primerjavi s prejšnjim letom je količina škarta in reklamacij nekoliko večja. Gre v glavnem za problem mehurajavosti na ozkem traku ter zaradi poostrenih kriterijev in zahtevnejših izdelkov na tržišču.

Če analiziramo rezultate, lahko ocenimo, da nam bodo

Proizvodnja v livarnah	Skupni škart	Reklamacije
82.174 ton	5.970 ton 7,2%	575 ton 0,7%

line do samega litja. V ta namen smo definirali naloge, ki pomenijo tudi drugačno sodelovanje z Impolom. Nujno je razgaliti procese, da bi našli in odstranili probleme, ki zmanjšujejo kakovost. Razviti so že zdavnaj ugotovili, da sodobno poslovanje pomeni, da ima 85% problemov svoj vzrok v procesih in le 15% problemov povzročajo delavci ali kakšni posebni vzroki. Proces ne pomeni samo naprava ali linija, temveč gre za sistem vodenja od zgoraj navzdol, inovacije, izobraževanje, motivacije itd.

Poleg tega je zelo pomembno, da se je začela izdelava klorne postaje. Problemom v livarnah v naslednjem letu bomo posvečali bistveno več pozornosti.

Omeniti moramo, da so se zaradi pomanjkanja rezervnih delov vzdrževalci pogosto posluževali raznih improvizacij, kar je slabšalo kvaliteto storitev.

ENERGETIKA

Skupna poraba izmenične električne energije je znašala 1.248.862 MWh. Povprečni odvzem tuje energije je bil 140.1 MW in lastne 2.6 MW.

Z izklopom elektrolize A se je zmanjšala poraba energije na 130 MW, od tega 60 MW za

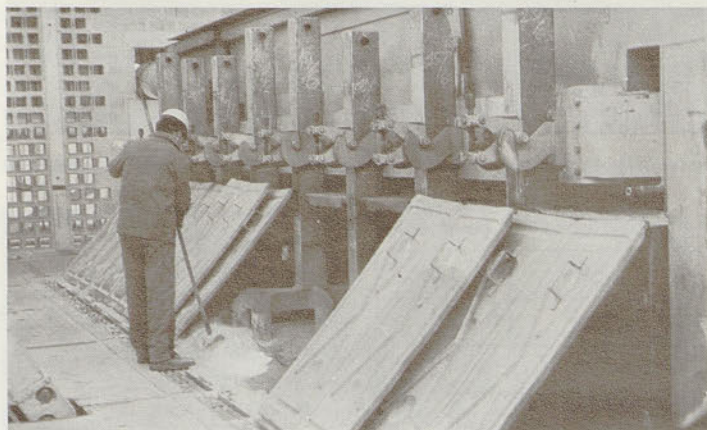

Iz Livarne

končna spoznanja odtehtala izgubo, ki smo jo imeli na račun velikega škarta na nekaterih linijah. Gre predvsem za to, da smo spoznali, da so glavni problemi na linijah od priprave ta-

elektrolizo B in 62 MW za elektrolizo C. Poleg tega se je z izklopom elektrolize A izboljšal faktor usmerjanja elektrolize B na račun česar mesečno prihranimo 200.000 KWh. Poudariti moramo, da lani ni bilo splošnega izpada tuje energije. Z vgradnjo dveh novih disel agregatov je rešena

(Nadaljevanje na 4. strani)

Iz elektrolize C

(Nadaljevanje s 3. strani)

preskrba z lastno energijo za občutljive porabnike. Poleg tega moramo poudariti, da nam je uspela obsežnejša redukcija konca leta s postopnim zmanjševanjem toka v obeh elektroloizah, s čimer smo zmanjšali stroške remonta ne da bi pokvarili parametre elektroliz.

Ekologija

V elektrolizi B se je s prehodom na uvoženo glinico zanjšalo prašenje v hali. Celotna ekološka sanacija elektrolize je nakazana s poskusnimi pečmi, toda koliko je tehnoloških del poskusa uspešen, je postopek zajemanja plinov še v fazi izboljšav. Karkoli se bo dogajalo z elektrolizo B, moramo nastavi

viti boljšo individualno zaščito delavcev po kriterijih za težke delovne pogoje.

Sistem zajemanja in čiščenja plinov v elektrolizi C kot je razvidno iz poročila, odlično deluje. Z odprodajo katodnega materiala in uporabo Soderbergove mase in zdrobljene kopeli v procesu se bomo praktično rešili vseh odpadkov v krogu tovarne. Današnja slika TGA je, gledano ekološko, vsaj dva do trikrat boljša kot pred leti in tisti, ki tega niso sposobni priznati, niso vredni resne debate.

Kadri

Računamo, da se bodo v bodoče stvari na tem področju reševale boljše, ker bomo v letu 1992 soočeni s še večjimi

Iz elektrolize B

težavami. Predvideno zmanjševanje števila delavcev in stroškov dela je možno doseči z večjo profesionalizacijo dela in fleksibilno zaposlitvijo. Narava dela pri nas ni najbolj ugodna za fleksibilnost (redno zaposleni in zunanji sodelavci), toda na nekaterih delih bomo letos to normalno izvajali, na nekaterih le poskusno. Od strokovne službe pričakujemo zakonodajno ureditev tega postopka.

Navedeni podatki dokazujejo, da so skupaj z Vzdrževanjem in Kontrolo kvalitete ohranili oziroma celo izboljšali kvaliteto dela — torej je splošna ocena pozitivna. "Rezultati tudi v bodoče ne smejo padati, posebej, če bomo dobivali tako dobre surovine in vsaj mini-

malne rezervne dele. Vse pogostejše kraje in uničenje naprav mora lastno okolje čimprej preprečiti. Vsi mogoči dogodki in podtikanja od zunaj proti TGA niso zmanjšali elana pri delavcih. Celu nasprotno, ljudje so, čeprav gre za zelo mlado generacijo še bolj okrepili pripadnost tovarni. Strah nas je večjega izpada električne energije, ker smo pri tem nemočni.

Spomnimo se še enkrat elektrolize A, ki iz dneva v dan spreminja svojo podobo, tako da mimoidočih kmalu nič več ne bo spominjalo na čase, ko je tam nastajal aluminij. Sicer pa je bolje tako. Naj ostane hala A v spominu tistih, ki jim je drag", je končal pogovor Ivo Erecgovič.

Podjetja, ki jih je ustanovila TGA

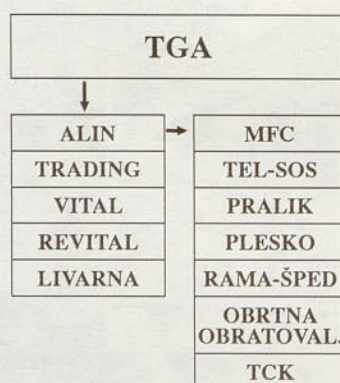
TRADING

Firma TGA TRADING je bila ustanovljena konec leta 1990 kot družba z omejeno odgovornostjo. To je družbena firma in je v stoddstotni lasti TGA Kidričevo, ki jo je ustanovila.

Osnovni namen firme je dopolnjevanje poslovnega procesa ustanoviteljice, torej izvedba nalog, ki jih TGA iz kateregakoli razloga ne more opraviti sama. Poleg tega ima firma vse možnosti samostojnega razvoja in poslovanja izven dejavnosti TGA Kidričevo.

V vsakem primeru pa je osnovni motiv delovanja firme pridobivanje dobička v korist ustanoviteljice in za lastni razvoj.

To pomeni, da poslovanje firme kontrolira ustanoviteljica prek skupščine družbe, katere člani so vodilni delavci TGA, vendar mora firma s pravilno poslovno politiko in ustrezno

organizacijo sama skrbeti za razvoj in doseganje omenjenega dobičkovnega principa.

Firma je bila registrirana februarja 1991 in sicer za notranjo in zunanjo trgovino, zastopanje in posredništvo. Po registraciji je pričela tudi s poslovanjem.

V letu 1991 je opravljala posle uvoza za druga podjetja, notranji in mednarodni plačilni promet za TGA Kidričevo in

kompensacije dolgov kupcev do TGA s prevzemanjem njihovih končnih izdelkov ter njihovo nadaljnjo prodajo in podobno.

Poslovanje v letu 1991 je bilo uspešno v skladu z zastavljenimi nalogami. V bodoče je predvideno povečanje poslovanja po obsegu in še na druga področja poslovanja kot so na primer izvoz, zastopanje tujih firm, consignacija in podobno.

Trenutno ima firma samo enega zaposlenega, s tem da koristi storitve strokovnih in ostalih služb TGA. S predvidenim povečevanjem obsega dela se bo po potrebi povečevalo tudi število stalno zaposlenih.

VITAL, d.o.o.

Podjetje Vital je začelo samostojno poslovati 1. 9. 1991.

Osnovna dejavnost podjetja so gostinske storitve in sicer:

- priprava toplih obrokov,
- poslovanje točilnice,

- organizacija velikih prireditel v dvorani,
- organizacija kopališke dejavnosti,
- trgovska dejavnost,
- turistične, posredovalne storitve.

V Vitalu je zaposlenih 48 delavcev.

Samostojno poslovanje podjetja vpliva na spremenjen odnos do trga in gostov. Višji poudarek ja na kvaliteti storitev, konkurenčnosti cen in prijaznosti zaposlenih do gostov. Trudimo se, da si pridobimo stalne goste prav s kvalitetno ponudbo in prijaznostjo.

V spomladanskem delu bomo precej zasedeni z organizacijo in izvedbo plesov (od 15.2. do 30.5.92 je planiranih 15 velikih prireditev). V aprilu začnemo s pripravo letnega kopališča in počitniških kapacitet.

Želimo si da bi se gostje v naših prostorih dobro počutili

Kako smo poslovali

V tabeli I in II prikazujemo, kako smo poslovali v mesecu januarju 1992. V zadnjem stolpcu tabele prikazujemo tako mesečno kot letno rast ustvarjene proizvodnje v primerjavi z ustvarjeno proizvodnjo v enakem mesecu lani ter doseženo proizvodnjo v primerjavi z načrtovanim obsegom proizvodnje za letošnje leto.

V DE Proizvodnja glinice smo v januarju proizvedli 1.085 ton raztopljenega vodnega stekla 38° Be, 151 ton raztopljenega vodnega stekla 42° Be, 46 ton raztopljenega kalijevega vodnega stekla 42° Be, 72 ton zeolita A — 45 (atro) in 51 ton zeolita — sušenega (atro). Vse proizvedene količine so manjše kot smo predvideli v osnutku letnega plana poslovanja za mesec januar.

V DE Proizvodnja aluminija smo v januarju proizvedli v elektrolizi B 3.000 ton in v elektrolizi C 3.389 ton elektrolitskega aluminija, to je skupaj

6.389 ton. S to količino smo presegli plansko postavko za 21 ton.

Poraba vseh glavnih surovin na enoto proizvoda je v elektrolizah v glavnem zadovoljiva, še najbolj poraba električne energije, katera je v obeh elektrolizah manjša za 2% od planskega normativa.

V livarnah smo v I. mesecu proizvedli največ aluminjskih formatov, ker jih trg največ potrebuje (indeks 172), medtem ko se je proizvodnja ostalega livnega asortimenta gibala zelo različno.

V DE Predelava aluminija smo v januarju proizvedli 222 ton rondelic in 54 ton izparilnikov. Pri obeh proizvodih nismo dosegli planskih količin zaradi trenutnega stanja na tržišču.

Skupni obseg blagovne proizvodnje je v I. mesecu 6.405 ton in s to količino smo presegli predvideno proizvodnjo v osnutku letnega plana poslovanja za 5%.

Naučili smo se letati kot ptice in plavati kot ribe, pozabili pa na preprosto umetnost, živeti kot bratje.

M. L. King

Napačna je miselnost, da sloni avtoriteta na sili.

Ne, avtoriteta sloni na kvaliteti.

Avguštin Knafelj

TABELA I: DINAMIKA POSLOVANJA — INDEKSI FIZIČNEGA OBSEGA PROIZVODNJE

DE / PROIZVOD	Enota mere	Osnutek plana	DOSEŽENO		INDEKS	
			I / 1991	I / 1992	5 : 4	5 : 3
1	2	3	4	5	6	7
DE PROIZVODNJA GLINICE						
Specialne glinice	t	425	118	—	—	—
Sušeni hidrat — Al ₂ O ₃	t	31	—	—	—	—
Raztopljeno vodno steklo 38° Be	t	2.428	867	1.085	125	45
Raztopljeno vodno steklo 42° Be	t	183	25	151	604	82
Kalijevo vodno steklo	t	76	—	46	—	60
Zeolit A-45 (atro)	t	408	121	72	60	18
zeolit — sušeni (atro)	t	425	—	51	—	12
DE PROIZVODNJA ALUMINIJA						
Elektrolitski Al — hala B	t	2.982	3.121	3.000	96	101
Elektrolitski Al — hala C	t	3.386	3.420	3.389	99	100
SKUPAJ B+C	t	6.368	6.541	6.389	98	100
Anodni bloki — B	t	1.581	2.062	1.930	94	122
Anodni bloki — C	t	1.838	1.893	2.025	107	110
LIVARNA						
Al formati	t	2.542	4.884	4.364	89	172
Gnetne zlitine	t	1.189	650	984	151	83
Livarniška zlitina	t	297	415	219	53	74
Lastne predzlitine	t	181	72	100	139	55
E Al žica + peral žica	t	191	147	171	116	90
Al trak — ozki	t	425	446	219	49	51
Al trak — ozki za rondelice	t	594	608	466	77	78
Al trak — široki	t	989	62	172	277	17
Al trak — široki za izparilce	t	275	265	113	43	41
Predelava Kovina	t	—	25	—	—	—
DE PREDELAVA ALUMINIJA						
Rondelice	t	297	330	222	67	75
Izparilniki	t	153	133	54	41	35
BLAGOVNA PROIZVODNJA	t	6.083	7.067	6.405	91	105

TABELA II: PREGLED PORABLJENIH NAJVAŽNEJŠIH SUROVIN NA ENOTO PROIZVODA V JANUARJU 1992

DE / PROIZVOD	Enota mere	Planski normativi	Doseženi normativi	Indeks 4 : 3
1	2	3	4	5
DE PROIZVODNJA GLINICE				
Elektrolitski Al — hala B				
— glinica	t	1,925	1,925	100
— anodni bloki	t	0,5825	0,6063	104
— kriolit	t	0,005	0,00067	13
— Al fluorid	t	0,032	0,0167	52
— električna energija	kWh	14,760	14,428	98
Elektrolitski Al — hala AC				
— glinica	t	1,925	1,925	100
— anodni bloki	t	0,5515	0,541	98
— Al fluorid	t	0,023	0,019	83
— električna energija	kWh	13,758	13,433	98
Anodni bloki — B				
— petrolkoks	t	0,6884	0,7293	106
— katranska smola	t	0,1548	0,1574	102
— pečeni ostanek	t	0,2314	0,2084	90
— zemeljski plin	Sm ³	70,0	29,2	42
— električna energija	kWh	300,0	334,6	112
Anodni bloki — C				
— petrolkoks	t	0,6867	0,6395	93
— katranska smola	t	0,1572	0,1564	99
— pečeni ostanek	t	0,232	0,2886	124
— zemeljski plin	Sm ³	70,0	36,4	52
— električna energija	kWh	280,0	330,2	118

Kako smo poslovali

V tabeli I in II prikazujemo, kako smo poslovali v decembru 1991. V zadnjem stolpcu tabele prikazujemo tako mesečno kot letno rast ustvarjene proizvodnje v primerjavi z ustvarjeno proizvodnjo v enakem obdobju lani ter doseženo proizvodnjo v primerjavi z načrtovanim obsegom proizvodnje za letošnje leto.

V DE Proizvodnja glinice že od septembra ne proizvajamo več Al hidrata in glinice iz lastnih surovin, ampak jih bomo odslej proizvajali le po potrebi iz uvoženega hidrata. Kljub temu so bili doseženi proizvodnji rezultati zadovoljivi glede na planske postavke, saj smo letos proizvedli 46.681 ton Al hidrata kot Al_2O_3 , kar je 17% več kot smo načrtovali in 48.391 ton kalcinirane glinice, kar je 8% nad planirano proizvodnjo.

Trdnega vodnega stekla ($38^\circ Be$ in $42^\circ Be$) smo v decembru raztopili 1.107 ton, kar je 87% planirane količine. Od začetka do konca leta smo raztopili 12.549 ton in prav tako ne dosegamo zastavljene količine za 2.470 ton oziroma 16%. Planskih postavk ne dosegamo tudi pri proizvodnji zeolita A (suha snov v suspenziji), saj smo ga v decembru proizvedli samo 35 ton, v cellem celu pa znaša proizvodnja 1.351 ton (indeks 60). Praškastega zeolita smo v XII. mesecu proizvedli 117 ton, od začetka do konca leta pa 622 ton.

V DE Proizvodnja aluminija smo v decembru proizvedli v elektrolizi B 3.045 ton, v elektrolizi C pa 3.400 ton elektrolitskega aluminija, to je skupaj 6.445 ton elektrolitskega aluminija. S to količino smo presegli plansko postavko za 97 ton oziroma 2%. V obdobju I-XII smo proizvedli v vseh treh elektrolizah 80.607 ton, kar je 1.723 ton manj kot smo planirali za celo leto (indeks 98) in 10.922 ton manj kot v preteklem letu (indeks 88). Letošnja proizvodnja je dosti manjša zaradi zaprtja elektrolize A, vendar pa sta obe elektrolizi (B za 1.198 ton oziroma 3% in C za 195 ton) presegli plan proizvodnje za letošnje leto.

Poraba vseh glavnih surovin na enoto proizvoda je v elektrolizah v glavnem zadovoljiva, še najbolj poraba elek-

TABELA I: DINAMIKA POSLOVANJA & INDEKSI FIZIČNEGA OBSEGA PROIZVODNJE

DE / PROIZVOD	Enota mere	Plan proizvodnje		DOSEŽENA PROIZVODNJA				INDEKSI			
				1990		1991		1991/90		1991	
		XII	I-XII	XII	I-XII	XII	I-XII	7:5	8:6	7:3	8:4
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
DE PROIZVODNJA GLINICE											
Al hidrat kot Al_2O_3	t	—	40.000	6.305	81.591	—	46.681	—	57	—	117
Kalcinirana glinica	t	—	44.752	8.115	80.561	—	48.391	—	60	—	108
Prodani hidrat kot Al_2O_3	t	95	1.130	13	1.612	—	72	—	4	—	6
Prodani sušeni hidrat Al_2O_3	t	75	889	12	1.056	—	10	—	1	—	1
Skupaj (kalcinirana glinica in prodani hidrati)	t	170	46.771	8.140	83.238	—	48.473	—	58	—	104
Raztopljeno vodno steklo $38^\circ Be$	t	1.254	14.769	658	11.448	1.004	11.082	153	97	80	75
Raztopljeno vodno steklo $42^\circ Be$	t	21	250	25	179	103	1.467	412	—	490	587
Zeolit A — suha snov v suspenziju	t	191	2.250	74	1.623	35	1.351	47	83	18	60
Zeolit praškasti — suha snov	t	—	—	—	—	117	622	—	—	—	—
DE PROIZVODNJA ALUMINIJA											
Elektrolitski Al — hala A	t	—	7.587	1.151	16.196	—	4.471	—	28	—	59
Elektrolitski Al — hala B	t	2.962	34.871	3.066	35.406	3.045	36.069	99	102	103	103
Elektrolitski Al — hala C	t	3.386	39.872	3.427	39.927	3.400	40.067	99	100	100	100
SKUPAJ HALE	t	6.348	82.330	7.644	91.529	6.445	80.607	84	88	102	98
Anodna masa	t	—	4.200	377	9.476	—	2.701	—	29	—	64
Anodni bloki — B	t	1.783	20.990	1.816	20.850	1.866	21.308	103	102	105	102
Anodni bloki — C	t	1.892	22.278	1.987	22.970	1.756	22.116	83	96	93	99
LIVARNA											
Al formati — za prodajo	t	3.571	44.164	5.702	64.721	4.394	57.339	77	89	117	130
Al formati — za izparilnice, rondelice	t	—	—	—	205	—	187	—	91	—	—
Livarniška zlitina — za prodajo	t	571	6.728	93	3.572	183	3.128	197	88	32	47
Livarniška zlitina — za odlitke	t	108	1.272	57	881	—	690	—	78	—	54
Gnetena zlitina — za prodajo	t	965	11.360	721	8.819	1.017	9.891	141	112	105	87
Predzlitina — lastna poraba	t	103	1.208	83	958	82	1.025	99	107	80	85
E Al žica	t	122	1.440	149	675	222	2.165	149	321	182	182
Al trak — ozki za prodajo	t	297	3.500	250	3.519	144	2.018	46	57	38	58
Al trak — ozki za rondelice	t	764	9.000	580	6.690	298	4.914	51	73	39	55
Al trak — široki za prodajo	t	595	7.000	324	3.265	129	1.631	40	50	22	23
Al trak — široki za izparilnice, rondelice	t	290	3.420	190	2.954	200	2.664	105	90	69	87
Predelava Kovina	t	102	1.200	74	1.183	25	511	43	25	43	—
Pretapljanje Al za tuje naročnike	t	—	—	157	659	—	47	—	7	—	—
DE PREDELAVA ALUMINIJA											
Rondelice	t	382	4.500	282	3.487	172	2.586	61	74	45	57
Izparilniki	t	153	1.800	132	1.730	80	1.527	61	88	52	85
DE LLBK TRBOVLJE											
Al odlitki	t	88	1.200	79	1.160	—	958	—	83	—	80
BLAGOVNA PROIZVODNJA	t	6.924	81.692	7.723	90.948	6.311	81.243	82	89	91	99

trične energije, katera je bila v obeh elektrolizah v obdobju I-XII manjša od planskih normativov.

Podatki o fizičnem obsegu proizvodnje ustvarjene v livarnah po asortimentu prikazujemo v priloženi tabeli. Še vedno proizvajamo največ Al formatov, ker jih trg največ potrebuje, tako smo v cellem letu proizvedli 57.339 ton in s to količino presegli načrtovano količino za 13.175 ton oziroma 30%. Večja od plana je tudi proizvodnja Al žice za 82%.

V DE Predelava Al smo v decembru proizvedli 172 ton rondelice (indeks 45) in 80 ton izparilnikov (indeks 52). Od začetka do konca leta smo proizvedli 2.585 ton rondelice in 1.527 ton izparilnikov. Pri obeh proizvodih nismo dosegli planskih količin zaradi trenutnega stanja na tržišču.

V DE LLBK Trbovlje smo v dvanajstih mesecih odlili 958 ton Al odlitkov, kar je 20% manj kot smo predvideli v letnem planu proizvodnje.

Skupni obseg blagovne proizvodnje je v decembru 6.311 ton in s to količino nismo dosegli zastavljenih ciljev za 613 ton (indeks 91). Od začetka do konca leta znaša proizvodnja livnega asortimenta 81.243 ton, kar je 449 ton manj kot smo načrtovali za letošnje leto (indeks 91) in 11% manj kot v preteklem letu.

TABELA II: PREGLED PORABLJENIH NAJVAŽNEJŠIH SUROVIN NA ENOTO PROIZVODA V ČASU OD I-XII 1991

DE / PROIZVOD	Enota mere	Planski normat.	Dosež. normativi		Indeksi	
			XII	I-XII	4:3	5:3
1	2	3	4	5	6	7
DE PROIZVODNJA GLINICE						
Al hidrat Al_2O_3	t	2,652	—	2,818	—	106
— boksit	t	*0,13547	—	0,0798	—	59
— para	t	4,900	—	5,703	—	116
— žgano apno	t	0,05	—	0,082	—	164
— električna energija	kWh	556,000	—	649,980	—	117
Kalcinirana glinica						
— toplotna energija	GJ	6,098	—	5,769	—	195
— para	t	0,039	—	0,040	—	102
— Al fluorid	t	0,0002	—	0,00002	—	10
— električna energija	kWh	46,437	—	44,066	—	95
DE PROIZVODNJA ALUMINIJA						
Elektrolitski Al — hala A						
— glinica	t	1,920	—	1,920	—	100
— anodna masa	t	0,559	—	0,547	—	98
— kriolit	t	0,025	—	0,005	—	20
— Al fluorid	t	0,040	—	0,034	—	85
— električna energija	kWh	18,000	—	17,646	—	98
Elektrolitski Al — hala B						
— glinica	t	1,920	1,920	1,920	100	100
— anodni bloki	t	0,584	0,582	0,588	100	101
— kriolit	t	0,025	—	0,0097	—	39
— Al fluorid	t	0,035	0,029	0,037	83	106
— električna energija	kWh	14,760	14,433	14,411	98	98
Elektrolitski Al — hala C						
— glinica	t	1,925	1,925	1,925	100	100
— anodni bloki	t	0,586	0,562	0,561	96	96
— kriolit	t	—	—	—	—	—
— Al fluorid	t	0,023	0,019	0,0203	83	88
— električna energija	kWh	13,725	13,456	13,676	98	100
Anodna masa						
— petrokoks	t	0,5353	—	0,4640	—	87
— katranska smola	t	0,3326	—	0,3385	—	102
— pečeni ostanek	t	0,14	—	0,1976	—	141
— zemeljski plin	Sm ³	2,4	—	1,7	—	71
— električna energija	kWh	120	—	142,9	—	119
Anodni bloki — B						
— petrokoks	t	0,7053	—	0,6377	—	90
— katranska smola	t	0,1518	—	0,1456	—	96
— pečeni ostanek	t	0,2212	—	0,2177	—	98
— zemeljski plin	Sm ³	70,0	—	66,9	—	96
— električna energija	kWh	250,0	—	267,5	—	107
Anodni bloki — C						
— petrokoks	t	0,7109	0,7478	0,7241	105	102
— katranska smola	t	0,1572	0,1595	0,1614	101	103
— pečeni ostanek	t	0,224	0,1721	0,2018	77	90
— zemeljski plin	Sm ³	72,0	81,8	68,5	114	95
— električna energija	kWh	265,0	315,5	271,0	119	102

* programiran normativ

in se radi vračali ter nas pripočeli tudi drugim.

Vedno smo se pripravljali dogovarjati in poiskati skupne interese, ko gre za večje skupine. Tudi na delovni čas pozabimo in podaljšamo praznovanje, odvisno od razpoložena naših gostov. Dokazali smo, da lahko sprejmemo in pogostimo najbolj zahtevne skupine. V bodoče se bomo potrudili še bolj!

Vabimo vas na klepet in pijačo!

REVITAL

Podjetje Revital je začelo samostojno delovati 1. 1. 1992. To je družbeno podjetje z omejeno odgovornostjo, katere stodotni lastnik je TGA. Upravlja ga skupščina, direktor podjetja je Stane Medik.

V podjetju je trenutno zaposleno 83 delavcev, večina iz nekdanje delovne enote Splošne zadeve, ki so bili ugotovljeni kot trajni presežek.

Vsi delovni invalidi in ostali delavci so zaposleni za nedoločen čas. Odnosi med Revitalom in TGA so urejeni po pogodbi, v kateri je določilo, da v primeru stečaja Revitala, TGA prevzame vse delovne invalide.

Osnovna dejavnost podjetja je pridelovanje vrtnin, urejanje okolja in storitve za TGA.

Vodstvo TGA je Revitalu omogočilo ugodne pogoje za začetek delovanja. V novo podjetje se je prenesla vsa knjigovodska vrednost obratnih in osnovnih sredstev. TGA jim je kupila tudi stroje za obdelovanje zemlje.

Storitve kot so odpošiljanje in razdeljevanje pošte, knjižnica in arhiv delujejo kot doslej.

Pri urejanju okolja pa načrtujejo veliko kvalitetnih sprememb. Okolico bo potrebno najprej temeljito očistiti (potem pa potrkati na zavest vseh, ki hodimo po tovarniških dvoriščih, da bomo znali čuvati

okolje, da nam bo postalo sprehajališče, ne pa smetišče). Potem bodo zasejali travo in posadili okrasno grmičevje in cvetje.

Veliko delo jih čaka na deponiji odlagališča rdečega blata in odlagališča pepela, ki ga strojno urejajo delavci Prometa. Revital ga namerava ozeleiniti in pogozditi, predvsem z drevjem, ki bo uporabno v TGA. TGA je vložila kar nekaj sredstev v možnost zaposlovanja invalidov na področju pridelovanja vrtnin in cvetja v rastlinjakih, za kar je namenjeno 13 ha zemlje.

Zanimivi in obetavni programi, ki jim bodo kos tudi delovni invalidi, ki so pripravljani delati. Če bo ostalo tako in bo vsak pridal še svoje domače izkušnje, bomo prve rezultate videli že letos.

LIVARNA, d.o.o.

V družbi teh podjetij je tudi Livarna d.o.o. - Trbovlje, ki je začela samostojno obratovati 1. 12. 1992.

V novem podjetju je zaposlenih 155 delavcev. Za poslovanje je odgovoren direktor. V funkciji upravljanja je skupščina, sestavljena iz petih članov ustanovitelja in enega člana predstavnikov delavcev.

Livarna je v stodotni lasti TGA (o njej smo pisali v prejšnji številki Aluminija).

ALIN, d.o.o.

ALIN, podjetje za ustanavljanje novih podjetij, ki ga je ustanovila TGA. Sedež ima v prostorih TGA. V njem so zaposleni trije delavci: direktor, strokovni sodelavec in računovodja.

Doslej je Alin pomagal na samostojno pot naslednjim podjetjem:

Iz Vitala

MFC, d.o.o.

- Direktor Janko Meglič,
- zaposlenih 5 delavcev,
- dejavnost: fotokopiranje, reproduciranje, snemanje dokumentacije na mikrofilm, trgovina.

TEL - SOS

- Direktor Boris Pungračič,
- zaposlena 2 delavca,
- dejavnost: servis naročniških telefonskih central, priključkov in povezav.

PRALIK, d.o.o.

- Direktor Ivo Krnjič,
- zaposlenih 7 delavcev,
- dejavnost: storitve likanja in šivanja

PLESKO, d.o.o.

- Direktor Anton Kovačič,
- zaposlenih 5 delavcev,
- dejavnost: završna dejavnost v gradbeništvu in antikorzijska obdelava

OBRтна

OBRATOVALNICA
Zdravko JERNEJŠEK,
Volkmerjeva 22, Ptuj

- Zdravko Jernejšek,
- zaposleni 3 delavci,
- dejavnost: elektroinstalaterstvo in elektromehanika.

RAMA-ŠPED, d.o.o.

- Direktor Rajko Matijević,
- zaposlen 1 delavec,
- dejavnost: špedicija, notranja in mednarodna; prevoz blaga v cestnem prometu, posredovanje in zastopanje pri prometu blaga in storitev.

TKC-podjetje

za organiziranje športno rekreacijske aktivnosti, trgovina in gostinstvo

- Direktor Marko Mihelič,
- zaposlen 1 delavec,
- dejavnost: oddajanje teniških igrišč, servisiranje športne opreme, gostinske storitve.

Kmalu bo začela delovati še ena obrtna obratovalnica.

Pri ustanavljanju vseh teh mladih podjetij je sodeloval ALIN, ki še vedno vodi zanje računovodstvo, pa tudi cene ostalih storitev so za ta podjetja znatno nižje.

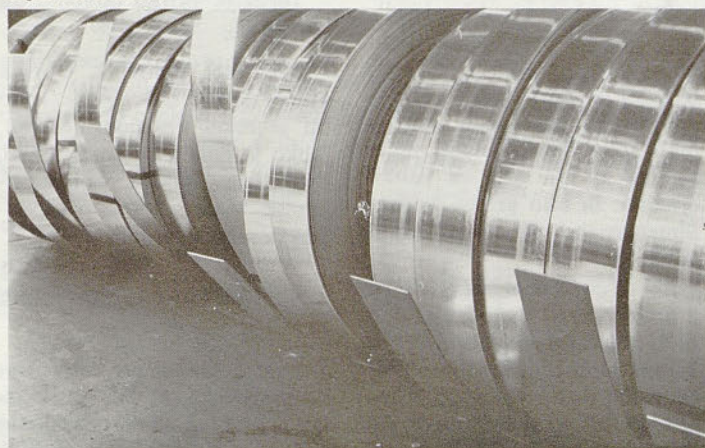
Vsa podjetja so bila deležna ene od pomoči (od kredita do pomoči za samostojno reševanje). TGA pa jim je dala v najem osnovna sredstva.

ALIN v ptujski občini že dolgo ni več neznanka. Zanj so pokazali interes občinski možje, kar ne bo ostalo le pri besedah, ampak ga bo podjetje ALIN kmalu občutilo tudi konkretno.

Iz delavnice

Ozki liti trakovi

Odhajam z lepimi spomini in prijetnimi občutki

Štefan Šimenko, dobitnik zlatega znaka in denarne nagrade za požrtvovalno in vestno delo v elektrolizi A in B.

Zadnji delovni dan, ko se je razdolževal in začel z dopustom, sva se srečala. Nisem ga mogla kar tako spustiti, vsaj nekaj bi mi moral povedati o sebi, zato sva se dogovorila za intervju.

Vas poiščem doma?

"Lahko, a ne morem obljubiti, da me boste našli. Zdaj je čas kolin in če bo lepo vreme, bom šel naokoli."

Se vam zdaj mudi?

"Ne, sem s kolesom."

S kolesom, zunaj je precej hladno. Brez, da bi vprašala, mi pove, da nima avta. Nikoli ni bilo dovolj denarja, da bi ga kupil. Navajen je na svoje prevozno sredstvo — kolo.

Ni tako zgovoren kot na podelitvi zlatih znakov, pa vendar ponudi svoj prosti čas.

"Kak dobro, da sem prišel sem, če bi vi prišli dol k meni, ne bi mogel za toliko časa stran od peči."

Po 32 letih dela v elektrolizi, tudi zadnje minute popolna odgovornost!

Potem se pogovarjava o marsičem in začneva pri običajnem, kdaj in zakaj je prišel prav TGA, kako mu je bilo vsa ta leta...

Pisalo se je leto 1960, ko so bile zime še dolge in hude, ko je sneg kot topla odeja obležal na njivah do pomladi, ko ni bilo cest kot danes, niti toliko prevoznih sredstev, pa vendar so vse poti vodile do Kidričevega, edine velike tovarne tod okoli, kjer so potrebovali delavce in jih tudi dobro plačevali.

Štefan Šimenko ni imel velikega grunta, tudi bogato se ni oženil. Otroci pa so prihajali drug za drugim, zato se je odločil za delo v tovarni. Tam, so rekli, se bo dalo zaslužiti, ne le za dva ali tri, tudi za veliko družino. In bilo je res. Sedem Šimenkovih je živelo od očetove plače.

"V tovarni sem začel delati 2. marca 1960. Bilo je hladno jutro in sedem nas je stalo pred kapijo. Nekaj jih je šlo v glinico, nekaj v elektrolizo A. Hitro sem prišel k skupinovodji in delo se je začelo. Okoli devete

ure smo že dvignili prvo peč. Grozno mi je bilo in imel sem občutek, da ne bom zdržal. To ni delo zame, prišel sem vendar z dežele, s svežega zraka. Toda vztrajal sem, nič drugo mi ni preostalo, imel sem družino. Začel sem v hali A, nadaljeval v B in po 15 letih postal skupinovodja, kar sem ostal do konca. Od prvega do zadnjega dne sem delal v izmeni. Pet let v četrti izmeni, potem v tretji. Izračunali smo, da je bilo nočnih za pet let neprepanih noči. Tu sem našel dobre sodelavce in prijatelje. Po deset let smo delali skupaj isti ljudje. To je bilo dobro, dosti boljše kot sedaj, ko so se zadnje čase hitro menjavali ljudje. Mi smo drug drugemu pomagali. Lažje in z večjim veseljem smo delali.

Ta pogon je zahteven, tudi fizično in moraš imeti "hudo" voljo do dela, če ga hočeš dobro opravljati. Če hočeš biti vodja skupine, moraš delo do podrobnosti poznati, kako bi drugače lahko vodil skupino. Z leti sem si vse to pridobil."

Torej je veliko odvisno od človeka?

"Več kot polovica. Človek vpliva na kvaliteto. Veste, kako mi je rekel Francoz: 'Štefan, lahko je delati, če znaš, težko, če ne znaš.' Midva sva bila prijatelja. Veliko sva se pogovarjala (v srbohrvaščini, seveda)."

Ste tudi kot vodja poprijeli za delo?

"Vsi smo delali vse. Kot skupinovodja pa sem imel odgovornost za ljudi in delo in zato sem dobil tudi več plače."

Je bila razlika med halo A in B?

"O seveda, pa še kakšna. Že od vsega začetka je bilo v hali B dosti boljše. Zato pa bila velika škoda, če bi zaprli elektrolizo B. Tu je vloženo veliko denarja in dobro proizvaja. Pri naša nam dohodek. To bi bila velika škoda za firmo in republiko."

Imate občutek, da je v proizvodnji preveč ljudi?

"Zdaj ne več. Toda, če bi mladi ljudje mogli fizično preveč delati, bi prehitro izgubili zdravje."

Kako je drugje, ne vem. Nikoli se nisem sprehajal po drugih obratih, saj sem bil vedno na svojem delovnem mestu. Mogoče sem pogledal okrog, ko smo stali, ko je bila redukcija."

Kako je bilo takrat?

"Dobro se spominjam tistega leta 73. Ko smo obstali, ni bilo tako hudo, pač pa takrat, ko smo ponovno zažartali. Še danes, ko pogledam v halo A, in rad stopim notri, se vedno spomnim, kje sem najbolj trpel. Hudo sem gor plačal, ker se nikoli nisem izmikal delu. Takrat je bilo res naporno, fizično izčrpajoče. Ročno smo dvigovali peči, obračali, polagali kriolit. To si moral skočiti kar na vročo peč, kadilo se je, pa si že slišal mojstra, ko se je drl, kaj čakaš, odklema, hitro... In tako so si sledile peči celo noč ali ves dan, vseh osem ur in včasih še več. Tuširanje ob koncu dela me je malo 'k sebi spravilo', da sem lahko odkolesaril domov. Tisto delo me je res izčrpavalo. So bili tu-

di takšni, ki so kar zboleli, če so vedeli, da bo naslednji dan naporno delo.

Kako smo bili srečni, ko so nam posodobili elektrolizo in nas rešili napornega fizičnega dela! To je bila velikanska olajšava. Zdaj se dela z lahkoto.

Marsikaj se je spremenilo na bolje. Na primer topla malica. Nam starejšim je ogromno pomenilo, da smo začeli jesti v jedilnicah. Prej so bile z malico same skrbi, stalno sem prevažal tisto torbo. Pa vsak dan "kaj boš jedel?" Kaj? Saj ni bilo kaj izbirati. In kje smo jedli. Ponavadi kar na pečeh.

Res pa je, da smo prej nekako bolj občutili tisto socialno varnost. Kar naprej smo poleg plač dobili še kakšen dodatek. To je bilo super, takoj se je izboljšalo vzdušje v družini."

Ste kdaj obupali?

"Nikoli! vedel sem, da do propasti ne more priti."

Še vedno mislite tako?

"Še vedno. Naj kar strašijo. Taka fabrika ne more kar tako pasti. Tu se obračajo veliki denarji. Število zaposlenih se bo verjetno še zmanjšalo, ampak fabrika bo ostala."

Boste pogrešali delo?

"Če povem po pravici, sem se zadnje čase že malo naveščil. Noči so bile kar naporne. Veste, nisem več mlad."

Potem vam zdaj, ko odhajate, ni hudo. Ste srečni?

"Sem."

Sreča je širok pojem. Vsak po svoje jo sprejemamo in doživljamo, zato jo je težko opisati. Nekaterim je dana v izobilju in še vedo ne zanjo, drugi ne potrebujejo veliko, kajti že drobne reči jih osrečijo. Zdi se mi, da prav med te sodi moj sogovornik, ki brez oklevanja odgovori, da je srečen. Verjamem mu in privoščim mu to srečo.

Sreča je namreč ostati zdrav po 32 letih dela v elektrolizi in še večja sreča, da je to delo opravljal z zadovoljstvom, kot večkrat poudari Štefan Šimenko.

Zdaj bo poskušal uživati. Nič več ne bo ura zvonila že ob štirih zjutraj. Mogoče bo

Pravice delavcev v času brezposelnosti

Pravice za čas brezposelnosti so urejene v Zakonu o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti.

PRAVICA DO DENARNEGA NADOMESTILA

Delavcem, ki so izgubili delo brez lastne krivde (ne glede na to iz katerega razloga je prenehalo delovno razmerje ali zaradi stečaja, ali pa je prenehala potreba po delu pri delodajalcu, ali je bilo delovno razmerje sklenjeno za določen čas), pripada denarno nadomestilo, ki znaša prve tri mesece prejemanja 70%, v naslednjih mesecih pa 60% povprečnega osebnega dohodka, ki ga je delavec prejemal pred prenehanjem delovnega razmerja. Če je zavarovanec prejemal nadomestilo osebnega dohodka s predpisi o delovnih razmerjih, se mu v osnovo za odmero denarnega nadomestila upošteva dohodek, ki bi ga prejel, če bi bil na delu (v primeru čakanja na delo doma, v primeru bolniškega staleža).

Denarno nadomestilo ne sme biti nižje od 80% zajamčenega osebnega dohodka po zakonu in ne višje od petkratnika tako zmanjšane zajamčenega osebnega dohodka (zajamčeni osebni dohodek dolo-

ča s svojim odlokom republiški Izvršni svet).

Osebi, ki uveljavlja pravico do denarnega nadomestila, se izplačuje tudi denarni dodatek za ožje družinske člane, ki jih upravičenec preživlja, če njegovi dohodki skupaj z dohodki družinskih članov na osebo v zadnjih treh mesecih pred uveljavitvijo pravice ne presegajo 80% zajamčenega osebnega dohodka po zakonu. Za vsakega družinskega člana zavarovanca, ki izpolnjuje pogoje, pripada 10% zajamčenega osebnega dohodka, zmanjšane za davke in prispevke, ne more pa prejemati več kot 50% takšnega osebnega dohodka.

Čas prejemanja nadomestila je odvisen od dolžine delovne dobe.

PRAVICA DO DENARNE POMOČI

Ko zavarovanec poteče pravica do denarnega nadomestila, lahko uveljavi pravico do denarne pomoči. Zahtevek za denarno pomoč mora vložiti v roku 30 dni od prenehanja izplačevanja denarnega nadomestila. Pravico do denarne pomoči pridobi, če njegovi dohodki skupaj z dohodki družinskih članov ne osebo v zadnjih treh mesecih pred uveljavitvijo denarne pomoči v povprečju

ne presegajo 80% zajamčenega osebnega dohodka. Denarna pomoč se izplačuje največ tri leta, pri čemer se v ta čas všteta tudi čas prejemanja denarnega nadomestila. Za vsakega vzdrževanega člana pripada zavarovancu še denarni dodatek.

pomočjo ter ga refundiramo Centru za socialno delo.

Ker se pogoji družine z brezposelnostjo enega od staršev bistveno spremenijo, na Centru za socialno delo na novo odmerijo višino otroškega dodatka.

Čas prejemanja denarnega nadomestila	Pogoji, vezani na delovno dobo
3 mesece	če ima delavec 9 mesecev nepretrganega dela ali 12 mesecev s presledki v zadnjih 18 mesecih,
6 mesecev	če ima najmanj 30 mesecev nepretrganega dela ali 50 mesecev v zadnjih petih letih,
9 mesecev	če ima 5 let ali več in manj kot 10 let
12 mesecev	če ima 10 let in več in manj kot 15 let dela,
18 mesecev	če ima 15 let in več in manj kot 20 let dela,
24 mesecev	če ima 20 let in več dela.

PRAVICA DELAVCEV IZ POKOJNINSKEGA IN INVALIDSKEGA ZAVAROVANJA

Delavcem, ki jim je prenehalo delovno razmerje zaradi stečaja, so obvezno zavarovani, teče jim delovna doba in sicer toliko časa, kot prejemajo denarno nadomestilo za čas brezposelnosti. Delavec, ki dopolni katerikoli pogoj za odhod v pokoj po predpisih Skupnosti invalidsko pokojninskega zavarovanja, imajo pravico do posebnih olajšav za manjkajoča leta, če so prijavljeni na zavodu in jim le ta ne more najti ustreznega dela.

Delavci, ki imajo priznano delovno invalidnost II. in III. kategorije po predpisih SPIZ-a, preidejo, ko jim preneha pravica do denarnega nadomestila na zavodu za zaposlovanje, v varstvo Skupnosti invalidsko pokojninskega zavarovanja in jim je tam odločena pravica do nadomestila osebnega dohodka za čakanje na ustrezno delo, ki je časovno omejeno. V tem času zavarovancu ne teče delovna doba.

PRAVICA DO OTROŠKEGA DODATKA

Delavcem, ki so v podjetju prejemali družbeno pomoč otrokom (otroški dodatek), izplačujemo le tega skupaj z denarnim nadomestilom oziroma

ZDRAVSTVENO ZAVAROVANJE

Vse brezposelne osebe imajo pravico do zdravstvenega zavarovanja. Če je delavec, ki mu je prenehalo delovno razmerje v staležu, ima pravico koristiti do 30 dni staleža v breme zdravstvene skupnosti. Predložiti mora bolniški list, delovno knjižico, sklep o prenehanju delovnega razmerja in osebni dohodek za zadnji mesec (če je prejemal nadomestilo osebnega dohodka, pa izračunan osebni dohodek, ki bi ga prejemal, če bi delal). Zdravstvena skupnost mu izplača nadomestilo osebnega dohodka in mu tudi vpiše delovno dobo za ta čas. Šele nato se takšen delavec javi na zavod za zaposlovanje.

UVELJAVLJANJE DRUGIH SOCIALNO VARSTVENIH POMOČI

Če dohodki družine ne presegajo dogovorjene ravni socialne varnosti, lahko brezposelni uveljavljajo pri Centru za socialno delo naslednje pravice:

- enkratno denarno pomoč,
 - začasno denarno pomoč,
 - družbeno pomoč otrokom,
 - delno nadomestilo stanarine,
 - druge socialno varstvene pomoči (šolsko prehrano, po-
- (Nadaljevanje na 8. strani)

imel čas celo za dopust, takšen ta pravi. Najbolj se veseli ribolova, kjer je še "pripravnik".

"Doma sem med vodami ob sotočju Polskave in Dravinje, na svežem zraku. Mogoče sem zato vzdržal in ostal zdrav."

Sreča je, če si na svojem. Mladi in stari se imajo najrajši, če niso pod isto streho, mi razloži.

"Sezidal sem si novo hišo. Z vsemi otroki se dobro razumem. Radi prihajajo domov. Imam tudi pet vnukov."

Sreča je, če imaš prijatelje in zlahko, s katero nisi skregan.

"Jaz ne bom kar doma. Ni sem rad sam. Malo bom šel naokoli."

Ko sva se pogovarjala (zdaj je že več kot mesec dni) je bil čas kolin in praznovanj.

"Kak je lušno, ko po delu sedemo skupaj in po večerji zapojemo."

Pojete tudi, če ste sami?

"Seveda! Če češ, da si do brega zdravja, si moraš pogosto peti. Nervoza škodi. Že ko pridem jutraj v hlev, si kakšno zapojem. Vsak dan poskrbim za to, da si krepim dobro voljo."

In sreča je, če nekdo ob odhodu iz TGA reče:

"Odhajam z lepimi spomini in prijetnimi občutki. Zlati znak me je presenetil. Lepo so me odpravili."

Vsa leta trdega dela in odrekanih so poplačana. Majhen košček zlata in nekaj denarja je bilo presenečenje, ki mu je polepšalo zadnje dni v tovarni. Kako prav je, da so ga zapisali med nagradence. Zaslužil si je.

Naj bo sreča še naprej njegov sopotnik.

Vera Peklar

Zahvali ob odhodu v pokoj

Ob odhodu v pokoj se zahvalujemo vsem sodelavcem službe samozagrade za spomin-ska darila, kakor tudi sindikatu TGA.

Vsem še enkrat pristrčna hvala in veliko delovnih uspehov.

Martin Milošič
Vlado Grobelšek
Mirko Štumberger
Ivan Fajt
Jože Lampret

Od odhodu v pokoj se iskreno zahvalujem vsem sodelavcem in sodelavkam TGA, še posebej pa najozjim sodelavcem iz livarne 1,2 in 3 ter najbližjim iz uprave.

Vesel sem bil vseh, ki ste se udeležili moje poslovilne. Hvala za darilo, ki me je prijetno presenetilo in mi bo drag spomin na vse lepe in težke čase, ki smo jih skupaj preživeli v TGA.

Še enkrat vsem, hvala!

Franč Mlinarič

(Nadaljevanje s 7. strani)

moč pri letovanju otrok in dru-go).

KJE DELAVCI UVELJAVLJAJO PRAVICE

Po prenehanju delovnega razmerja v podjetju, uveljavlja-jo delavci pravice do denarnega nadomestila, do zdravstvenega in invalidsko pokojninskega zavarovanja na Zavodu za zaposlovanje.

Druge socialnovarstvene po-moči pa se urejejo na Centru za socialno delo.

KAKŠNE DOKUMENTE POTREBUJEJO DELAVCI ZA PRIJAVO

Za prijavo na Zavodu za za-poslovanje morajo delavci pre-dložiti:

- sklep o prenehanju de-lovnega razmerja,
- zaključeno delovno knji-zico,
- zahtevek za uveljavlja-nje denarnega nadomestila,
- potrdilo o skupnem go-spodinjstvu ožjih družinskih čla-nov (potrdilo o katasterskem dohodku),
- sklep oziroma izjavo o pravi-ci do otroškega dodatka,
- potrdilo o šolanju otrok, ki so starejši od 15 let,
- potrdilo o osebnem do-hodku zakonca v zadnjih treh mesecih.

V TGA še nismo brez posluha

Ko so pred nekaj dnevi sedli za isto mizo člani upravnega odbora godbe s predsednikom sindikata in predsednikom delavskega sveta TGA, še niso vedeli, da v TGA (predvsem v vodstvu) nismo čisto brez posluha. Povabili so me namreč prav zato, da napišem, kar bom slišala, da njihov "klic v sili" ne bi odmeval le med štirimi stenami, ampak bi zvedeli zanj vsi, ki prelistajo Aluminij.

Godba - ponos, image, 38 let tradicije TGA, pravijo v uprav-nem odboru, se je po dveh letih negotovosti in trkanja na za-prta vrata znašla tik pred raz-sulom. Tako, da več ne gre, so rekli, ker nočejo ostati le po-grebna godba.

"Izkušnje zadnjih dveh let nam govorijo, da v podjetju ni več posluha za našo dejavnost, čeprav orkester skoraj iz-ključno služi potrebam TGA. Vse aktivnosti smo jemali kot obvezo, oddolžitev za razume-vanje in podporo, ki smo je bili

deležni. Zdaj tega ni več, ostali smo brez dotacije.

Kljub dobri volji in veselju do igranja, kljub odrekanju, smo se znašli v težavah, iz ka-terih ne vidimo več izhoda. Nič več ne moremo na tekmo-vanja, ne revije, še prireditve več ni, na katerih smo včasih igrali. Vse to se odraža pri kva-liteti. Nič več ni motivacije, zato so tudi vaje slabo obiska-ne, repertuar postaja skrom-nejši, godbeniki odhajajo, mla-dih ni.

Z ozirom na to, da je bil de-lavski svet ustanovitelj godbe, se ponovno in z zadnjim upan-jem obračamo nanj, z zahtevo, da dobimo jasen odgovor: god-ba DA ali NE."

Stroški godbe niso majhni. To, da je vsak mesec potrebno plačati kapelnika, vemo. Tudi to, da člani orkestra prihajajo od blizu in daleč, kar ni za-stonj. Potrebno pa je še veliko več Sredstva rabijo za nastope (v zadnjem času le za pogrebe)

in za godbenike iz drugih pod-jetij — TGA ima le še šest svo-jih. Drage instrumente je po-trebno tudi vzdrževati (zame-njati dotrajane delčke) in tudi čistiti. Ko jih npr. na pogrebu namoči dež, je čistilnica neiz-bežna. Še in še so naštevali in za vse je potreben denar. God-ba je nekoč skrbela tudi za podmladek. K šolnini mladih obiskovalcev glasbene šole so primaknili kak dinar in jih ob koncu šolanja pritegnili v svoje vrste. Toda za vse to lahko rečemo: bilo je nekoč.

Predsednik delavskega sveta je bil ob koncu poročila, ki smo ga slišali, zelo obetajoč. Mislim, da je imel dovolj teht-ne razloge, kajti o tem je že razpravljajal z vodstvom. Sveto-val je upravnemu odboru god-be, naj čimprej pošlje to po-ročilo delavskemu svetu, ki bo o njem razpravljajal in odobril sredstva, s katerimi bo godba TGA lahko normalno živela.

Vera Peklar

Zahvala sindikatu

Zahvaljujem se sindikatu oziroma njihovim predstavi-nikom za obiske na domu, denar-no podporo ter spodbudne be-sede, ki sem jih v času svoje bolezni še kako potreboval.

Vsem sodelavcem želim čimveč zdravlja.

Bojan Rihtarič

ZAHVALA

Ob težki in nenadomestljivi izgudi našega draga VINKA ŠKERJANCA se iskreno zah-valjujem vsem sodelavcem, prijateljem in znancem za iz-ra-ze sožalja, cvetje in spremstvo na njegovi zadnji poti.

Hvala sodelavcem za častno stražo, sindikatu podjetja, pev-cem in godbi TGA.

Žalujoča zaročenka Vera
in sin Dejan

aluminij

Izdaja delavski svet Tovarne glinice in aluminija »Boris Kidrič« Kidričevo — Uredniški odbor sestavljajo: Majda Zadavec, Mojca Cafuta, Viktorija Petauer, Majda Lampret, Srečko Širovnik, Rajko Topolovec, Marija Korada, Franc Sagadin, Ciril Majcen, Janez Liponik, Vera Peklar (odgovorna urednica). Fotografija: Stojan Kerbler, dipl. ing. Tisk: PP PE Ptujška tiskarna, Ptuj. Člani kolektiva in upokojenci dobivajo list brezplačno. Rokopisov in slik ne vračamo. Naklada 3200 izvodov. Oproščeno temeljnega prometnega davka po mnenju sekretariata za informacije pri IS Slovenije številka 321/172 z dne 24. oktobra 1975.